

PRZYRODNICZY SZLAK ROWEROWY

Kościerzyna - Wdzydze

Zapraszamy na szlak rowerowy, który łączy dwie atrakcyjne turystycznie miejscowości. Został przygotowany z myślą o mieszkańcach Trójmiasta, którzy koleją mogą dojechać do Kościerzyny, a dalej na rowerze do Wdzydz. To propozycja przyrodniczo – krajoznawczej wycieczki prowadzącej z miasta przez tereny leśne nad „Kaszubskie Morze”, czyli Zespół Jezior Wdzydzkich – serce Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.

Trasa liczy 20 km i oznakowana jest kolorem niebieskim na drzewach i drogowskazach. Znajdziemy na niej 7 przystanków z tablicami edukacyjnymi – informacyjnymi oraz wiaty do odpoczynku. Czas przejazdu ok. 3 godziny.

Oznakowanie szlaku

Początek ścieżki rowerowej znajduje się na dworcu PKP w Kościerzynie, w sąsiedztwie którego zwiedzić można Skansen Parowozownię. Podążając zgodnie z oznakowaniem, kierujemy się ul. Dworcową na ul. Wojska Polskiego (główną arterią miasta) i dalej w kierunku „Galerii Wybickiego”. Tam na mapie możemy

sprawdzić dalszy przebieg trasy. Następnie ruszamy dalej i za rodem Wybickiego skręcamy w lewo w ul. Chojnicką i po chwili w prawo na ul. Cegielnia, którą opuszczamy miasto. Mijamy wieś Szarlota i jezioro Osuszyno i odtąd las mieszany przechodzi w bór sosnowy, który towarzyszyć będzie nam aż do Wdzydz. Docieramy do przystanku z tablicą zawierającą informacje i ciekawostki o grzybach.

Dalej szlak prowadzi nas do wsi Lizaki, gdzie warto zobaczyć urokliwy XVIII-wieczny kościółek z zabytkowym prezbiterium (przeniesiony z Tyłowa, gmina Krokowa) oraz sąsiadującą z nim chatę (przeniesiona z Pieniżnicy, gmina Rzeczenica), które wpisane są w rejestr zabytków nieruchomych woj. pomorskiego. Za Lizakami mijamy niewielkie jezioro Wałachy i docieramy do kolejnego przystanku z tablicą o roślinach leczniczych borów i wiatą do odpoczynku. Poznamy tu prozdrowotne właściwości roślin powszechnie występujących na terenie WPK.

Kościół w Lizakach (fot. W. Zdunek)

Kontynuując wycieczkę mijamy rzeczkę Dębrzyca i wspinamy się na wznie-sienie, skąd już równa, prosta droga prowadzi nas do kolejnego przystanku w urokliwej wsi Juszkach. Warto zobaczyć tam tradycyjną regionalną

Przystanek na trasie

Tradycyjna zabudowa w Juszkach

zabudowę, charakterystyczną dla tej części Kaszub. Układ ruralistyczny wsi również został wpisany do rejestru zabytków. Na uwagę zasługują również nowo powstałe domy, utrzymane w tradycyjnej stylistyce, dzięki czemu znakomicie wtapiają się w krajobraz wsi nie zakłócając jego harmonii.

Opuszczamy Juszkachy i kierujemy się na południe. Odtąd nasza trasa łączy się z dwoma innymi szlakami rowerowymi biegnącymi przez teren Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego – „Pętlą Szenajda” (żółte oznakowanie) i „Dookoła Jezior Wdzydzkich” (zielone oznakowanie). Przez malowniczy młodnik sosnowy ścieżka prowadzi nas w dół do obniżenia terenu między jeziorem Strupiano a projektowanym rezerwatem przyrody „Torfowisko Strupino”. Nad brzegiem jeziora znajduje się miejsce do odpoczynku – wiata oraz tablica edukacyjna o starzejących się jeziorach i procesie ich zarastania.

Jezioro Strupino

Projektowany rezerwat przyrody „Jezioro Wałachy”

Rosiczka okrągłolistna

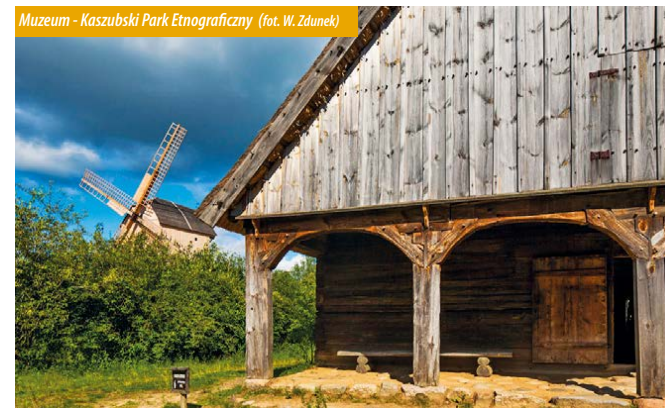
Dalej trasa prowadzi nas przez tereny leśne do kolejnego planowanego rezerwatu „Jezioro Wałachy”. To zespół śródleśnych torfowisk i oczek wodnych. Występują tu chronione grzybień białe, grążele żółte, rosiczki

okrągłolistne czy widłaki, jałowcowaty i goździsty. Nad jeziorem Wałachy znajdziemy kolejną tablicę edukacyjną mówiącą o nietoperzach, które wieczorami można tu licznie zaobserwować.

Grzybień biały

Stąd już niedaleko do Wdzydz, głównego ośrodka turystycznego na terenie Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. Wjeżdżamy do wsi tuż przy Muzeum – Kaszubskim Parku Etnograficznym. Utworzony w 1906 r. skansen ukazuje kulturę i architekturę Kaszub i jest najstarszym polskim muzeum na wolnym powietrzu. Po skończonym zwiedzaniu

Muzeum - Kaszubski Park Etnograficzny (fot. W. Zdunek)

Krzyż Jezior Wdzydzkich i widok na Wdzydze (fot. W. Zdunek)

koniecznie trzeba udać się do Stacji PTTK, gdzie znajduje się wieża widokowa i wiata edukacyjna. Z tarasów widokowych rozciąga się piękny widok na cztery jeziora wdzydzkie – Wdzydze, Radolne, Gołuń i Jelenie, które łączą się w unikatowy kształt krzyża, a także wyspy i liczne półwyspy jeziorne oraz panoramy wsi. Cennym źródłem informacji, między innymi o poszczególnych wyspach, parku i Wdzydzech, są tablice edukacyjne umieszczone pod wiatą i w otoczeniu wieży. Stąd niedaleko jest do przystani „U Grzegorza”, gdzie można udać się w godzinny rejs po jeziorze Wdzydze statkiem „Stolem II”. Z kolei na północ od Wdzydz wytyczono pieszą ścieżkę, która zaskakuje bogactwem naturalnego środowiska w tak bliskim sąsiedztwie wsi. Wyposażona jest w liczne tablice edukacyjne i ukazuje charakter krajobrazu Wdzydzkiego Parku i jego walory przyrodnicze.

Dodatkowo w tej rekreacyjnej miejscowości nie brakuje przystani z wypożyczalniami sprzętu wodnego, wszelkiego rodzaju baz noclegowych oraz punktów gastronomicznych.

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych

ODDZIAŁ WDZYDZKI PARK KRAJOBRAZOWY
ul. Świętojańska 5E, 83-400 Kościerzyna
tel. 58 686 82 73
www.wdzydzkipark.pl, e-mail: wpk@pomorskieparki.pl

0 0,5 1,0 1,5 2,0 km

- 4 szlak niebieski z przystankami
- użytek ekologiczny; rezerwat
- szlaki turystyczne piesze
- szlaki rowerowe
- ścieżki dydaktyczne, przyrodnicze
- szlak kajakowy

- hotel; agroturystyka; Inny nocleg
- schronisko; turystyczne; PTSM; camping
- Informacja turystyczna; muzeum
- kościół zabytkowy; kaplica
- dwór; wiatrak; inny zabytek architektury
- wieża widokowa; punkt widokowy
- kąpielisko; przystań żeglarska
- ośrodek jeździecki

WDZYDZKI PARK
KRAJOBRAZOWY

PRZYRODNICZY SZLAK ROWEROWY

Kościerzyna- -Wdzydze

Wdzydze (Fot. W. Zdunek)